

Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2500003 West-Vlaams Heuvelland' en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu, artikel 7, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 12 december 2008, artikel 8, artikel 13, §1, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 36bis, §9, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 22 april 2005, 19 mei 2006, 7 december 2007 en 12 december 2008, artikel 36ter, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 19 mei 2006, 27 april 2007 en 8 mei 2009, en artikel 51, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 30 april 2004;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones;

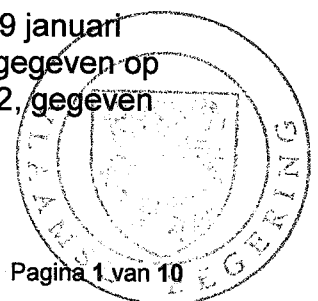
Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2500003 West-Vlaams Heuvelland' en tot vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten, waarmee de Regering het voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het desbetreffende gebied principieel heeft vastgesteld;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 15 juli 2011;

Gelet op het advies 2011-71 van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, gegeven op 20 oktober 2011;

Gelet op het gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012, gegeven op 19 januari 2012/27 januari 2012, het gemeenschappelijk advies 21-2012/04-2012, gegeven op 22 maart 2012/30/ maart 2012 en het gemeenschappelijk advies 64-2012, gegeven

op 28 september 2012, van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij;

Gelet op de adviesaanvraag die op 15 juli 2011 bij de Sociaal-Economische raad van Vlaanderen is ingediend, met toepassing van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Overwegende dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen op 7 september 2011 beslist heeft geen advies uit te brengen over de voorontwerpen van besluit tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszones, zoals door de Sociaal-Economische raad van Vlaanderen bekrachtigd op 14 september 2011;

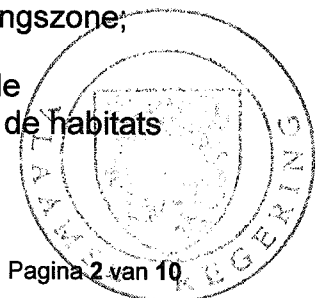
Gelet op het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, artikel 21, dat toestaat dat wordt voorbijgegaan aan de ontstentenis van een advies;

Gelet op het advies 53.851/1/V t.e.m. 53.886/1/V van de Raad van State, gegeven op 18 september 2013, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973; Overwegende dat op grond van artikel 36bis, §9, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu, hierna het Natuurdecreet te noemen, de Vlaamse Regering elk gebied dat in aanmerking komt als speciale beschermingszone en dat ze definitief heeft vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet of dat krachtens artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet bij besluit als speciale beschermingszone moet aanwijzen; dat ze dat zo spoedig mogelijk moet doen, uiterlijk binnen zes jaar nadat de Europese Commissie het gebied van communautair belang heeft verklaard;

Overwegende dat het gebied 'BE2500003 West-Vlaams Heuvelland' bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones, is vastgesteld als gebied dat ter uitvoering van artikel 4.1 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, hierna de Habitatrichtlijn te noemen, door het Vlaamse Gewest aan de Europese Commissie is voorgesteld als speciale beschermingszone en daarom, ingevolge artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet, geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet;

Overwegende dat de Europese Commissie het voormelde gebied van communautair belang heeft verklaard bij beschikking 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio; dat het voormelde gebied moet worden aangewezen als speciale beschermingszone;

Overwegende dat de speciale beschermingszones met toepassing van de Habitatrichtlijn moeten worden aangewezen voor de instandhouding van de habitats

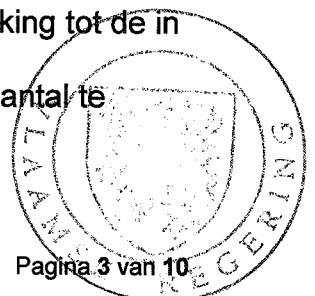
uit de bijlage I bij het Natuurdecreet en van de soorten uit de bijlage II bij het Natuurdecreet;

Overwegende dat artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, hierna het Procedurebesluit te noemen, de elementen opsomt die een aanwijzingsbesluit moet bevatten; dat overeenkomstig artikel 10 van het Procedurebesluit een voorstel voor toevoegingen of schrappingen van Europees te beschermen habitats en soorten in het aanwijzingsbesluit opgenomen moet worden als dat vereist is op basis van nieuwe wetenschappelijke gegevens; dat bij de rapportering over de staat van instandhouding van de Europees te beschermen soorten en habitats ter uitvoering van artikel 17.1 van de Habitatrictlijn en tijdens de opmaak van het rapport ter onderbouwing van de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen van 8 mei 2010 als vermeld in artikel 5 van het Procedurebesluit, en het rapport ter onderbouwing van de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, nieuwe wetenschappelijke gegevens werden verzameld over het voorkomen van Europees te beschermen soorten en habitats in dat gebied en het belang van dat gebied voor het duurzame voortbestaan van die soorten en habitats in Vlaanderen;

Overwegende dat op grond van artikel 36ter, §1, van het Natuurdecreet ter uitvoering van de Habitatrictlijn en richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, de administratieve overheid binnen de speciale beschermingszones de nodige instandhoudingsmaatregelen neemt die moeten beantwoorden aan de ecologische vereisten van de typen habitats, vermeld in bijlage I van het Natuurdecreet, en de soorten, vermeld in de bijlagen II, III en IV van het Natuurdecreet, alsook van de niet in bijlage IV van het decreet genoemde en op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels;

Overwegende dat krachtens artikel 10 van het Procedurebesluit, voor elk gebied dat moet worden aangewezen als speciale beschermingszone op grond van artikel 36bis, §9, van het Natuurdecreet, het voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen moet worden geïntegreerd in het voorontwerp van aanwijzingsbesluit; dat het besluit dat het gebied 'BE2500003 West-Vlaams Heuvelland' aanwijst als speciale beschermingszone de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied moet bevatten;

Overwegende dat de instandhoudingsdoelstellingen voor een Europees te beschermen gebied worden opgemaakt op basis van een rapport dat de componenten, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, bevat; dat in het daarin te formuleren voorstel van instandhoudingsdoelstellingen de prioriteiten worden geïntegreerd; dat waar in het Procedurebesluit prioriteiten zijn gedefinieerd als "een voorrangsorte van instandhoudingsdoelstellingen binnen een Europees te beschermen gebied, gelet op de Europees te beschermen soorten en habitats waarvoor het gebied is aangeduid, gelet op de desbetreffende gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen en gelet op de voor dat Europees te beschermen gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging met betrekking tot de in dat gebied te beschermen soorten en habitats", die 'voorrangsorte van instandhoudingsdoelstellingen' te begrijpen is als de oplistings van een aantal te nemen acties die inspelen op de naar voren geschoven

instandhoudingsdoelstellingen; dat die acties niet per definitie zullen toelaten om *alle* instandhoudingsdoelstellingen te realiseren, maar dat het prioritair aanpakken ervan een sterke voorkeur geniet;

Overwegende dat, overeenkomstig artikel 9 van het Procedurebesluit, de minister een voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten vaststelt op basis van 1° het bovenvermelde rapport, 2° een door het Agentschap voor Natuur en Bos opgemaakt verslag over een consultatie, met betrekking tot dat rapport, van de betrokken doelgroepen in het Europees te beschermen gebied in kwestie, 3° het overleg met de gewestelijke overleggroep, vermeld in artikel 3 van het Procedurebesluit, over de in de twee vorige punten vermelde documenten; dat het verslag over de consultatie van de lokale doelgroepen is opgemaakt op 8 oktober 2010 en dat het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep heeft plaatsgevonden op 8 juni 2010, 18 oktober 2010 en 22 februari 2010;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos, op grond van de besprekingen bij dat overleg, het ontwerprapport, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit heeft afgewerkt en het rapport heeft overhandigd aan de bevoegde minister op 31 maart 2011; dat het rapport alle componenten bevat die vereist zijn op grond van dat artikel 8;

Overwegende dat de bevoegde minister, op basis van het haar op 31 maart 2011 overhandigde rapport, het bovenvermelde verslag over de consultatie en het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep, het voorontwerp van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het gebied heeft vastgesteld;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos rekening heeft gehouden met de ontvangen adviezen 2011-71, 06-2012/01-2012, 21-2012/04-2012 en 64-2012 van de strategische adviesraden, waaruit wijzigingen aan de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten, zoals door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 15 juli 2011 zijn gevolgd;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 suggereert dat de Vlaamse Overheid zich ter dege voorbereidt op mogelijke vervolgstappen in lijn met het lopende overlegproces en daarover ook duidelijk communiceert met de overlegpartners;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners het overlegproces heeft geëvalueerd en bijgestuurd, in samenwerking met de overlegpartners het implementatietraject heeft uitgewerkt en dat de overlegpartners actief betrokken werden in de werkgroepen rond bestaande kwesties;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 voorstelt om de aanbevelingen van de WTC verder door te vertalen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners vijf kwestie-werkgroepen opstartte die een aantal steeds weerkerende kwesties dienden op te lossen, dat de Vlaamse Overleggroep besliste de referentiewaarden niet te wijzigen tijdens het huidige proces, gezien dit een voor Europe juridisch onaanvaardbaar uitstel voor de goedkeuring van de instandhoudingsdoelstellingen en prioritaire

inspanningen zou teweegbrengen, dat in het voorjaar 2013 een WBC rond de referentiewaarden wordt opgestart, waarna deze in functie van de eventuele herziening van de doelstellingen ivm de monitoring en zesjaarlijkse rapportering en evaluatie door de EC, al dan niet bijgesteld kunnen worden; dat de gewijzigde instandhoudingsdoelstellingen door de WTC opnieuw bekeken werden en de conclusie van de WTC hierover voorwaardelijk gunstig was;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 vraagt dat er werk wordt gemaakt van een uitvoeringsplan in overleg met de doelgroepen, zodat het voor de betrokken actoren duidelijk is wie welke doelen waar en wanneer moet realiseren;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd en dat er voor de figuur van een Natura 2000 management plan per speciale beschermingszone gekozen wordt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het overleg over de algemene aandachtspunten bij voorkeur voor eind 2012 gebeurt, bijvoorbeeld binnen de werkgroepen die de kwesties behandelen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners de verwerking van de algemene aandachtspunten heeft geïntegreerd in de werking van de vijf opgestarte kwestie-werkgroepen en dat de betrokken sectoren na de resultaten van de kwestie-werkgroepen en de andere overlegfora, een samenvatting van de nog relevante aandachtspunten voor de implementatie hebben ingediend, dewelke aan de Vlaamse regering worden overgemaakt in de 'standpuntnota';

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat bij een gefaseerde evaluatie van de IHD (ten minste) volgende punten in onderlinge afweging mee in rekening gebracht worden: socio-economische toets, algemene impact van ruimtebeslag beperken, voldoende waarborgen van de lokale gunstige staat van instandhouding in het belang van het behoud van het areaal, belang van een robuust doelenkader als buffer voor de dynamiek van de open ruimte;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners zowel bij de totstandkoming van de gewestelijke en specifieke instandhoudingsdoelstellingen als bij de optimalisatie van de specifieke instandhoudingsdoelstellingen binnen de werkgroep kalibratie, deze punten in overweging genomen hebben en overwegende dat niet voor elk Europees te beschermen habitat of soort dat voor een speciale beschermingszone is aangemeld of binnen een speciale beschermingszone voorkomt, er gestreefd moet worden naar een lokaal goede staat van instandhouding;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-

2012 vragen een sluitende timing op te stellen met prioriteiten voor het vastleggen van de IHD voor alle SBZ-V;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin een timing met prioriteiten voor het vastleggen van de S-IHD voor alle SBZ-V werd opgenomen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat de problematiek rond de kalibratie van doelstellingen binnen de werkgroep kalibratie wordt behandeld, waarbij een duidelijke afweging met de lokale socio-economische context bij de kalibratie en de implementatie van de bosdoelstellingen wordt benadrukt;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de doelstellingen zijn geoptimaliseerd;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het gebruik van vorken voor de doelstellingen verwijzen naar de lopende kalibratie- en de implementatiefase van het IHD-proces en Inzake recreatie wijzen op het belang van een passende beoordeling, die de verenigbaarheid van geplande activiteiten en de S-IHD moet nagaan;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de vorken voor de Europees te beschermen habitats werden omgezet in unieke getallen en overwegende dat inzake de verwijzing naar de Passende beoordeling in de kwestie-werkgroep Passende beoordeling in samenwerking met de overlegpartners het instrument Passende beoordeling verder werd uitgewerkt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen aan ANB en INBO om na te gaan of: (1) de S-IHD het behoud van het areaal van Europees beschermde soorten en habitats voldoende verzekeren; en (2) de metapopulatie-criteria voldoende vervat zijn in de S-IHD;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van punt 1 van het bovenstaand advies bevestigt dat bij het plaatsen van doelen bij de specifieke instandhoudingsdoelstellingen maximaal rekening gehouden werd met het behoud van areaal in kritische randhokken, dat in navolging van punt 2 van het bovenstaand advies reeds bij de opmaak van de Gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen

rekening is gehouden met de metapopulatiebenadering en bij de evaluatie van de noodzaak tot ecologische verbindingen door het INBO de metapopulatie-criteria mee in overweging werden genomen bij de rapporten waarin een prioritaire inspanning met betrekking tot verbindingen is opgenomen, dat bij het plaatsen en bij de optimalisatie van de doelstellingen binnen de kalibratiewerkgroep gestreefd werd naar de creatie van grote kernen voor bronpopulaties voor fauna en dat het streven naar grote kernen ook werd vertaald volgens het principe "zuinig ruimtegebruik";

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen om tegen eind 2012 een concreet plan van aanpak uit te werken om de LSVI-tabellen aan te vullen met kensoortvereisten;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de doelgroepen een plan van aanpak heeft opgemaakt tot wijziging van de LSVI, waarin ook de aanvulling met de kensoortvereisten wordt opgenomen, dat dit plan van aanpak is opgenomen in de implementatienota;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 het belang van grensoverschrijdend overleg benadrukken;

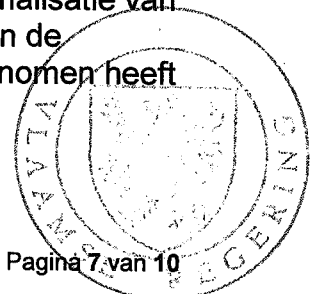
Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies benadrukt dat tijdens de implementatiefase overleg met alle betrokkenen zal gebeuren, dus ook grensoverschrijdend overleg indien dit opportuun is om een optimalisatie van inspanningen en resultaat te verkrijgen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 ervoor pleiten dat er snel antwoord gegeven wordt op de vraag op welke manier het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden. Het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" moet meer duidelijkheid krijgen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd, waarin werd uitgewerkt op welke wijze het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden en waarin het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" verder werd verduidelijkt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 suggereren dat het duidelijk geografisch lokaliseerbaar probleem van de drinkwatervoorziening in principe gebiedsgericht oplosbaar moet zijn;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners bij de optimalisatie van de instandhoudingsdoelen binnen de werkgroep kalibratie, het belang van de drinkwaterwinningen en de socio-economische context in overweging genomen heeft

en dat tijdens de implementatiefase gebiedsgericht oplossingen gezocht zullen worden voor eventuele resterende problemen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 van oordeel zijn dat in gebieden met groene bestemmingen of in eigendom van een bovenlokale overheid er gekozen moet worden om in die gebieden maximale, bijhorende aantallen vogelsoorten als doelstelling op te nemen in het licht van zuinig ruimtegebruik, efficiëntie en "sterkste schouders, zwaarste lasten".

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de kalibratiewerkgroep via het principe 'sterkste schouders-zwaarste lasten' de doelstellingen zo veel mogelijk binnen de terreinen van de terreinbeherende verenigingen en overheden heeft gealloceerd, dat deze terreinen in het algemeen terreinen met groene bestemmingen zijn, dat door de toepassing van het 'principe zuinig ruimtegebruik' ook de soortendoelstellingen hierdoor maximaal aan deze terreinen werden toegewezen, dat het Agentschap voor Natuur en Bos er op wijst dat een maximale toewijzing van doelstellingen louter op basis van eigendom en bestemming ingaat tegen het principe zuinig ruimtegebruik, tegen de juridische bepalingen uit onder meer de habitatrichtlijn en tegen de ecologische vereisten van de soorten en dat soorten alleen maar tot doel kunnen gesteld worden indien er geschikt leefgebied voorkomt of een geschikt leefgebied binnen mogelijk is, waarbij ook rekening moet gehouden worden met de meta-populatiecriteria;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 21-2012/04-2012 een stappenplan voorstellen, gebaseerd op de voorgestelde methodiek van het Agentschap voor Natuur en Bos; voor het oplossen van de discussiepunten rond de ecologische verbindingen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de Vlaamse Overleggroep een procedure afgesproken heeft die dient aan te tonen dat de beoogde verbindingen daadwerkelijk essentieel zijn voor het bereiken van de goede lokale staat van instandhouding, dat deze procedure voor alle voorgestelde ecologische verbindingen doorlopen werd, dat op basis van het resultaat van deze procedure beslist werd een soortbeschermingsprogramma voor de soort kamsalamander op te nemen bij de prioritaire inspanningen;

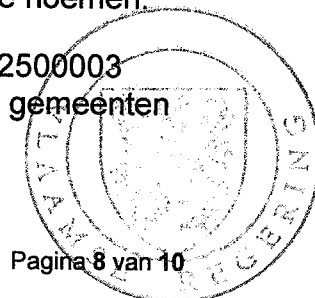
Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van artikel 4.4 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, hierna de Habitatrichtlijn te noemen.

Art. 2. Het op de bijlage 1, die bij dit besluit is gevoegd, met de code BE2500003 aangemerkt gebied, genaamd 'West-Vlaams Heuvelland', dat ligt in de gemeenten

Heuvelland, Ieper, Poperinge, Vleteren en Zonnebeke, wordt aangewezen als speciale beschermingszone ter uitvoering van artikel 36bis, §9, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, hierna het Natuurdecreet te noemen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen.

Het West-Vlaams Heuvelland wordt gekenmerkt door een gevarieerd landschap met talrijke bossen (met een belangrijk aandeel oud bos), bronnen, beekvalleien (met relictten van halfnatuurlijke graslanden), relictten van droge en natte heide en veel kleine landschapselementen (poelen, oude bomerijen en houtkanten, ...).

De oppervlakte van de speciale beschermingszone bedraagt 1.878 ha. De speciale beschermingszone bestaat uit acht deelgebieden.

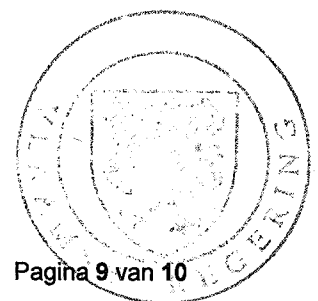
Art. 3. §1. Het gebied wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande habitats van bijlage I van het Natuurdecreet, met vermelding van hun Natura 2000-code, waarbij het teken "*" aangeeft dat het een prioritaire habitat betreft in de zin van de Habitatrichtlijn:

- 1° 3150 Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type Magnopotamion of Hydrocharition
- 2° 4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*
- 3° 4030 Droge Europese heide
- 4° 6230* Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
- 5° 6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (Eu-Molinion)
- 6° 6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones
- 7° 6510 Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 8° 9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)
- 9° 9130 Beukenbossen van het type *Asperulo-Fagetum*
- 10° 91E0* Alluviale bossen met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

§2. Het gebied wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande soorten van bijlage II van het Natuurdecreet:

Bittervoorn - *Rhodeus sericeus amarus*

- 1° Kamsalamander - *Triturus cristatus*.

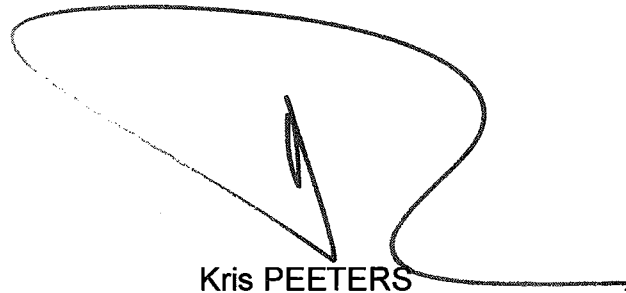

Art. 4. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, worden de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van het gebied 'BE2500003 West-Vlaams Heuvelland', vermeld in bijlage 2, gevoegd bij dit besluit, vastgesteld.

Art. 5. De Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

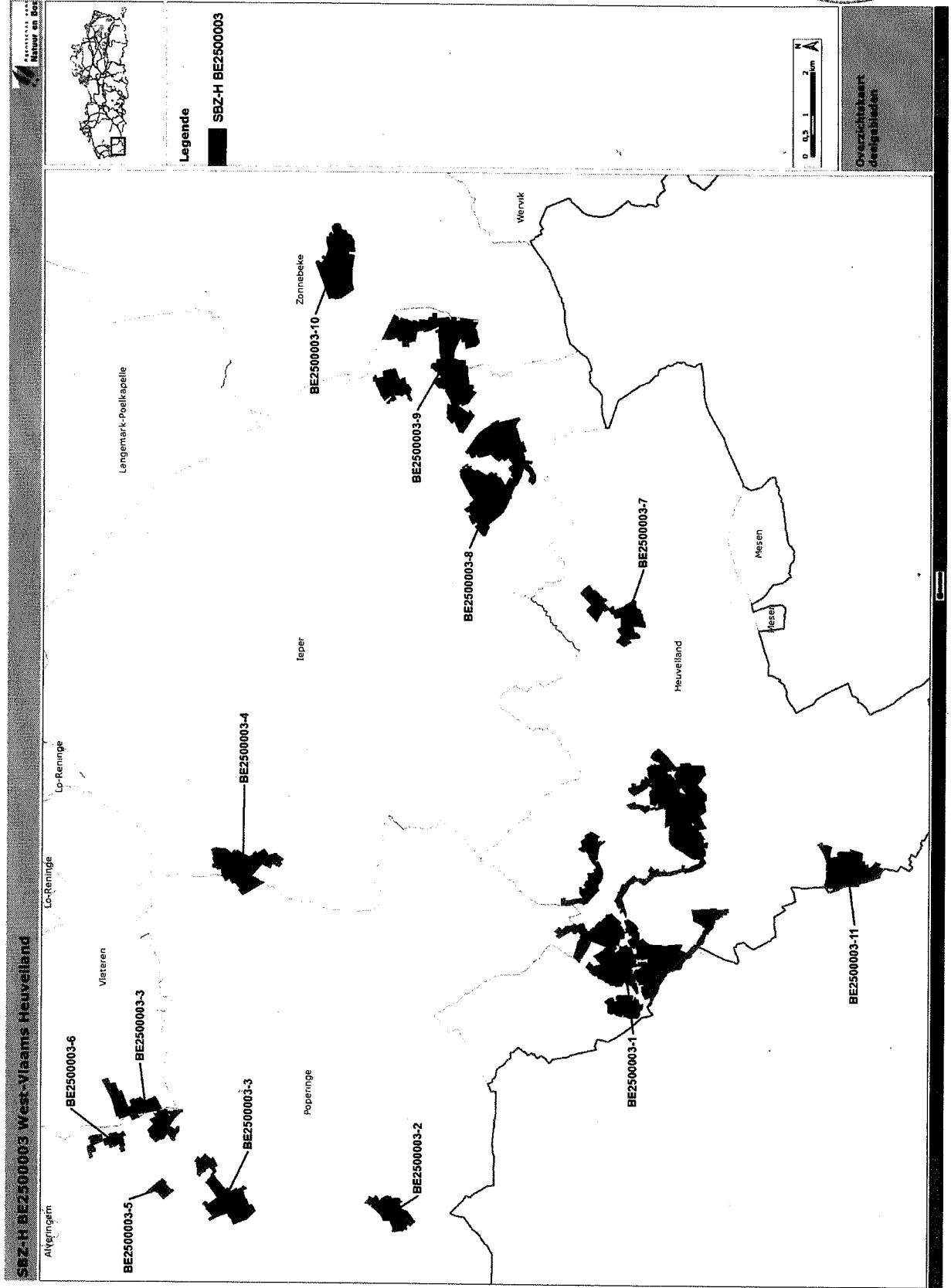

Joke SCHAUVLIEGE

Eensluidend afschrift,

~~Liesbeth Van Snick~~
Liesbeth Van Snick
medewerker

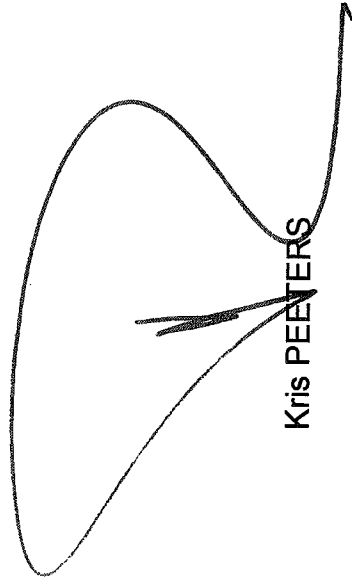
Bijlage 1. Situering van de speciale beschermingszone met de code BE2500003, genaamd 'West-Vlaams Heuvelland'

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2500003 West-Vlaams Heuvelland' en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

Brussel, 23 april 2014.

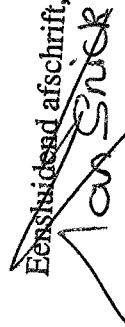
De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

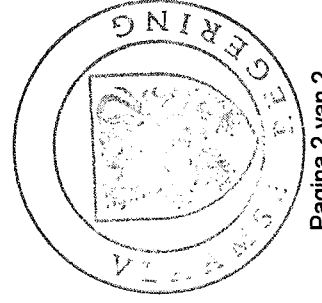
Eersheidsafschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

Joke SCHAUVLIEGE

Bijlage 2. De instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van de speciale beschermingszone met code BE25000003, genaamd 'West-Vlaams Heuvelland', vermeld in artikel 3

I. Instandhoudingsdoelstellingen

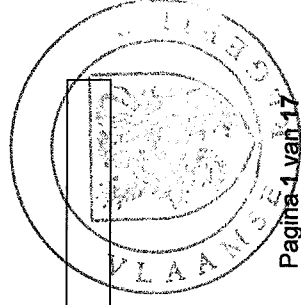
Legende	
Symbol	Omschrijving
↑	Het doel is een stijging van oppervlakte of populatiegrootte of een verbetering van de kwaliteit.
=	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit.

I.1. Beschrijving op landschapsecologisch niveau:

Wanneer we het SBZ-H bekijken, valt vooral op dat het ruimtelijk erg verspreide locaties bevat, gaande van de Sixtusbossen, het Helleketelbos en de Galgebossen in Poperinge over het Heuvelland en de bossen van de leperboog tot aan de het Polygoonbos in Zonnebeke.

Voorafgaande aan de bespreking wordt per habitattype, teneinde het overzicht en de samenhang tussen de verschillende habitattypes en soorten te bewaren, een algemene globale doelenkapstok besproken voor de twee belangrijkste landschapstypes van het SBZ-H, namelijk het boslandschap en het bocagelandschap (i.f.v de richtlijnsoorten).

Boslandschappen

Het SBZ-H West-Vlaams Heuvelland is essentieel voor de instandhouding van het habitattype 9130 - Beukenbossen van het type Asperulo-Fagetum en zeer belangrijk voor de instandhouding van de habitattypes 91E0 - Alluviale bossen met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, *Alnus incanae*, *Salicion albae*) (wegens 4% van het subtype Bronbos) en 9120 – Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion roburi-petraeae* of Ilici-Fagenion) in Vlaanderen. Van het type 9120 is actueel ca. 440 ha in het SBZ-H aanwezig, van het type 9130 ca. 270 ha en van het type 91E0 ca. 35 ha.

Van de Atlantische zuurminnende eikenbossen zijn enkele relatief grote boskernen aanwezig binnen het gebied, maar er komen ook heel veel kleine, geïsoleerde en slecht gebufferde kernen voor. Goed ontwikkelde kernen van het habitattype 9130 Beukenbos met boshyacint zijn te vinden op de Kemmelberg en in het Hellegatbos. Goede kernen van het habitattype 9120 Zuurminnende bossen zijn vertegenwoordigd in de Galgebossen BE2500003-4, de Gasthuisbossen BE2500003-9 en het Polygoonbos BE2500003-10. Alluviaal bos 91E0 komt over het hele SBZ voor, maar doorgaans gaat het om erg kleine, kwetsbare, en slecht gebufferde kernen.

Omdat dit SBZ essentieel is voor het habitattype 9130 en zeer belangrijk voor het type 9120, is het essentieel om binnen dit SBZ doelen voor deze types voor te stellen die leiden tot een gunstige staat van instandhouding. Hierbij wordt gestreefd naar de realisatie van een robuust netwerk van grote boskernen die op zich lange termijn garanties bieden voor de instandhouding van leefbare populaties van de habitattypische soorten van deze kernen en hun boshabitats. Deze kernen worden verbonden met kleinere bossen die satellietpopulaties bevatten, en die moeten zorgen voor voldoende populatie-uitwisselingsmogelijkheden, zodat de kans op het verdwijnen van de habitattypische soorten tot een minimum herleid wordt. Omdat een aanzienlijk deel van dit SBZ momenteel een ander grondgebruik dan natuur kent en heel wat landbouwgrond bevat, wordt gekozen voor een zo degelijk mogelijk ruimtebesparende aanpak – waarbij de socio-economische waarden van de betrokken gebieden optimaal gerespecteerd worden. De ecologisch en maatschappelijk best verantwoorde wijze om doelen te formuleren is in dit geval om een aantal grote en robuuste kernen uit te bouwen die al voor een heel groot oppervlakte-aandeel van het bereiken van een gunstige staat van instandhouding kunnen zorgen, en aanvullend daarop deze kernen met de kleinere habitatkernen te verbinden. Op die manier:

1. wordt ecologisch tegemoetgekomen aan de ecologische vereisten voor leefbare populaties van de bijlagesoorten zoals Wespendif, Zwarte Specht, Middelste bonte specht en andere habitattypische bossoorten
2. worden de noodzakelijke uitbreidingen van habitat ten koste van ander grondgebruik beperkt en is het randeffect dat hierdoor veroorzaakt wordt in ruimte sterk geconcentreerd. Het vast gegeven dat in de huidige aanwezige grotere boskernen (o.a. Kemmelberg-Monteberg en Palingbeek-Vierlingen-Gasthuisbossen) vaak nog delen 'niet-habitatwaardig bos' vervat zitten, versterkt deze stelling. Veel van deze bossen zijn openbare eigendom en zullen op middellange termijn leiden tot bijkomend boshabitat door bosomvorming of het ouder worden van recente bosaanplanten. Door de bosuitbreidingsdoelen in de enclaves

gelegen in of aansluitend aan deze kernen in te zetten, is het randeffect van deze maatregelen veel geringer dan wanneer rond heel veel kleine kernen bosuitbreidingsmaatregelen voorzien worden.

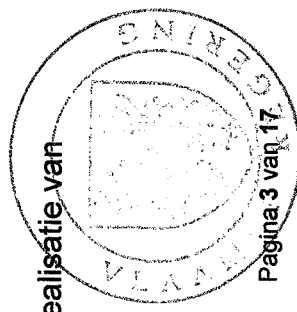
Een belangrijke randvoorwaarde bij het inzetten van de bosuitbreidingsdoelstellingen op de realisatie van grote kernen is dat het areaal van het habitatype niet in het gedrang komt (dit betekent dat moet vermeden worden dat het habitat op een aantal plaatsen, volledig uit een deelgebied verdwijnt). Dit betekent dat op de plaatsen waar het habitat momenteel aanwezig is, minstens naar behoud van dat habitat gestreefd wordt. Op niveau van de individuele deelgebieden wordt ook naar een gunstige staat van instandhouding gestreefd voor het habitatype, hetgeen ook een randvoorwaarde kan vormen.

Deze filosofie komt ook tegemoet aan de G-IHD doelstellingen en de gehanteerde methodiek voor de bos- en andere habitats, die eveneens uitgaat van zuinig ruimtelijk gebruik en maximaal uitwerken van robuuste habitatkernen, die lange termijngaranties bieden voor het habitat, zijn habitattypische soorten en de bijlagesoorten.

Bij de opmaak van de G-IHD bleek het SBZ-H 'West-Vlaams Heuvelland' een gebied waarin een belangrijk aandeel van de voorziene instandhoudingsdoelen voor de twee bostypes 9120 en 9130 kunnen gerealiseerd worden.

Concreet kunnen enkele grote categorieën op vlak van doelstellingen onderscheiden worden voor de bossen:

1. Een basismaatregel die voor alle bestaande habitatwaardige bossen toegepast wordt, is de kwaliteitsverbetering op vlak van structuur (dikke bomen, dood hout, gevarieerde randen) en die op maat van de lokale noden van het type kan gespecificeerd en gemotiveerd worden.
2. De realisatie van kwalitatief degelijke grote boshabitatkernen voornamelijk voor de types 9120, 9130, en plaatselijk ook 91E0. Hiervoor wordt in eerste instantie omvorming van bestaande 'niet habitatwaardige' bossen voorzien (2a), maar tevens is bosuitbreiding noodzakelijk voor de realisatie van deze doelen (2b).
3. Het degelijk bufferen van de kernen en het verbinden van deze grote kernen met kleinere kernen die satellietpopulaties vormen. Hiervoor is doorgaans bosuitbreiding aangewezen (omvormingsmogelijkheden vaak beperkter), maar deze kan op maat van de lokale ecologische noden en maatschappelijke haalbaarheid aangepast worden (gaande van vrij smalle houtige verbindingstroken (houtkanten, hagen, zie verder bij bocagelandschap) tot effectieve bosuitbreiding – maar doorgaans op kleinere schaal dan in (2).
4. Plaatselijk de hydrologie herstellen. Deze maatregel is beperkter in ruimte en geldt in hoofdzaak voor herstel en realisatie van het type 91E0.

Hieronder volgt een algemene bespreking en motivering voor deze vier types van maatregelen.

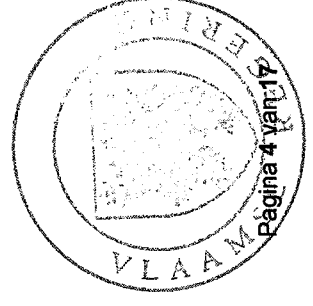
1. kwaliteitsverbetering op vlak van structuur (dikke bomen, dood hout, gevarieerde randen)

De boshabitats binnen dit SBZ hebben op dit ogenblik in heel veel deelgebieden en kernen een onvoldoende gevarieerde structuur. Dit is een belangrijk aspect om voor het criterium 'kwaliteit' een gunstige staat van instandhouding te kunnen behalen. Door het toepassen van een natuurgericht bosbeheer in natuurreservaten, bosreservaten en domeinbossen zal het aandeel aan dikke bomen, dood hout, gevarieerde randen en open plekken op termijn toenemen. Dit zijn maatregelen die veel van de habitattypische soorten en bijlagesoorten ten goede zal komen, o.a. Wespandief, Zwarte specht, Middelste bonte specht, Kleine ijsvogelvlinder en Keizersmantel. Dit is reeds in veel beheerplannen voorzien voor domeinen in eigendom van ANB of de erkende terreinbeherende verenigingen. Bij andere openbare besturen en privébossen gelegen in VEN zal door toepassen van de Criteria Duurzaam Bosbeheer (CDB), ook de structuurdiversiteit op termijn nog toenemen. Op de zandgronden is het van belang om gevarieerde randen met overgangen naar heide en heischrale vegetaties te voorzien om kleine populaties van habitattypische soorten als Levendbare hagedis en Hazelworm in stand te houden. Palingbeek-Vierlingen-Gashuisbossen en Polygoonbos zijn de belangrijkste deelgebieden voor dergelijke overgangssituaties. Op de rijkere natte bodemtypes zijn dergelijke randen en zomen van belang om optimale condities te creëren voor leefbare populaties van habitattypische soorten van natte ruigtes en graslanden (Sleedoornpage, Kamsalamander) – evenals meer habitattypische soorten van lichterrijke natte bossen (Goudvink, Kleine ijsvogelvlinder, Keizersmantel). Het voorzien van dergelijke overgangssituaties is voornamelijk van belang in de deelgebieden Heuvelland BE2500003-1, Galgebossen BE2500003-4 en Gashuisbossen BE2500003-9. Daarnaast kan de bosstructuur ook verbeterd worden door een aantal agressieve exoten te verwijderen. Soorten zoals Corsicaanse den, Amerikaanse vogelkers en Amerikaanse eik laten immers weinig ruimte voor ondergroei, waardoor de kruidlaag degenereert.

2. De realisatie van kwalitatief degelijke grote boshabitatkernen voornamelijk voor de types 9120, 9130

De realisatie van een aantal grote boskernen, die een leefbare populatie bevatten van de grotere oppervlaktebehoevende faunasoorten, is een belangrijk streefdoel om een gunstige staat van instandhouding te bereiken binnen dit SBZ-H voor de boshabitats. In het SBZ-H worden 2 grote boshabitatkernen beoogd. Zoals hiervoor gesteld worden best reeds bestaande grote of goed ontwikkelde boskernen uitgebreid. In die optiek zijn de zones die aanmerking komen voor het realiseren van deze 2 boshabitatkernen:

- Sixtusbossen
- Kemmelberg-Monteberg-Rodeberg
- Palingbeek-Vierlingen-Gashuisbossen

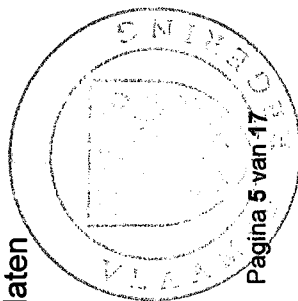

Het deelgebied BE2500003-3 wordt niet weerhouden wegens de beperkte ruimte binnen voor bosuitbreiding binnen SBZ-H. Als doelstelling wordt de realisatie van twee grote boskernen van elk 300 ha, waarvan een eerste in het deelgebied BE2500003-1 Heuvelland en een tweede in de leperboog (deelgebieden BE2500003-8, BE2500003-9 en BE2500003-10), beoogd.

Met het realiseren van deze grote boshabitatkernen worden lange termijngaranties beoogd voor een stabiele populatie van onder meer de bijlagesoorten Zwarte Specht, Wespandief en Middelste Bonte Specht maar evenzeer voor tal van andere habitattypische bossoorten (indicatoren van structureerrijke bossen Bosuil, Boomklever, Havik, en Rode Lijstsoorten gebonden aan randen en open plekken zoals Zomertortel, Kleine ijsvogelvinder, Keizersmantel). Deze boshabitatkernen worden daarom ook best via het verbinden van de bestaande bossen met kleine landschapselementen en kleinschalige bosuitbreiding gerealiseerd. Hierdoor kan een kern gerealiseerd worden, met ruimte voor enkele koppels van de grote oppervlaktebehoevende bijlagesoorten, zoals Wespandief en Zwarte specht, die in dit gebied een hoofdpopulatie voor het SBZ-H moeten herbergen. Bij het realiseren van een deze boshabitatkernen dient voldoende aandacht te gaan naar rustzones. Soorten als Wespandief zijn niet alleen oppervlaktebehoevend, maar vergen eveneens voldoende rust rond de broedplaats. In die zin is het interessant een grote boskern te realiseren, waardoor ook de recreatie beter gestuurd kan worden. Voor de realisatie van een grote boskern in de alluviale sfeer (91E0) zijn de mogelijkheden beperkt. Verspreid over het SBZ-H zijn er steeds lokaal wel goede potenties, maar de beste potenties voor het realiseren van een grote boskern van dit type zijn te vinden in het Heuvelland. De bestaande alluviale bosjes worden er best verbonden door een mozaïek van natte ruigte, graslanden en kleinschalige bosuitbreiding. Dergelijke kern is voornamelijk van belang voor de habitattypische soorten en Rode Lijstsoorten van natte bossen, zoals Vuursalamander, Wielewaal, Matkop, Goudvink, Kleine IJsvogelvinder, Keizersmantel etc. Heuvelland is ook het enige deelgebied waar het subtype 91E0 bronbos voorkomt. Om dit subtype in stand te houden dient het lokaal – bronzones zijn immers vaak slechts puntelelementen – uitgebreid te worden.

Volgende maatregelen worden voorzien om tot de realisatie van deze 2 grote boshabitatkernen te komen:

- 2a. Omvorming van bestaande 'niet habitatwaardige' bossen. In het SBZ-H komen actueel ca. 80 ha naaldhoutbestanden voor. Het merendeel van deze naaldhoutbestanden komt voor in bossen beheerd door de Vlaamse overheid. In deze bossen werden maatregelen voorzien die leiden tot bijkomend habitat op termijn. Hiertoe behoren in belangrijke mate het Polygoonbos en het Helleketelbos. Daarbuiten komen tevens andere openbare bossen, o.a. de Gasthuisbossen en de Vierlingen, in aanmerking. Minstens 20 % van de niet inheemse bestanden zal hier tot bijkomend habitat leiden op termijn. Via stimulerende maatregelen, kunnen ook andere privé-eigenaars ingezet worden om bijkomend habitat te realiseren. Zij kunnen op vrijwillige basis deelnemen aan de opmaak van uitgebreide bosbeheerplannen, waarbij ook de CDB gevolgd worden. Daarnaast zal het verder laten ontwikkelen van jonge inheemse aanplanten leiden tot 100 ha extra bijkomend habitatwaardig bos.

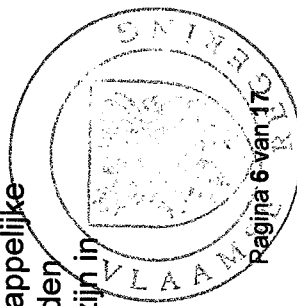
2b. Bosuitbreiding. De bosuitbreiding ten behoeve van de realisatie van het type 9120 (drogere bossen, al dan niet aangevuld met plaatselijk andere bostypes) en bosuitbreiding voor de realisatie van het type 9130 (bos met boshyacint), worden hieronder verder samen behandeld (richtwaarde voor bosuitbreiding van deze habitats: 399 ha).

Voor de realisatie van een grote aaneengesloten oppervlakte bos dat een groot aandeel van de types 9120 en 9130 bezit, komen zoals hiervoor aangegeven het Heuvelland BE2500003-1 en de Palingbeek-Vierlingen-Gasthuisbossen BE2500003-8 en BE2500003-9 en Polygoonbos BE2500003-10 het best in aanmerking. Dit gaat in het totaal om 280 ha als richtwaarde voor bosuitbreiding, die verspreid over twee grote boskernen ingezet worden, en eventueel aangevuld door kleinere bosuitbreidingsinitiatieven in de andere deelgebieden. Bosuitbreiding kan zowel door effectieve aanplant of door spontane verbossing gebeuren. Bij spontane verbossing kan geopteerd worden om te werken met het model van het wastineland. Een wastine ontstaat door extensieve begrazing en bestaat uit een vlekkenpatroon van weide met vaak doornig struweel zoals meidoorn, sleedoorn en hondsroos. Binnen de struwelen kunnen zich weer bomen vestigen, omdat ze er tegen begrazing beschermd zijn.

Voor de realisatie van een grote aaneengesloten oppervlakte bos dat een groot aandeel van het type 91E0 bezit, komt het deelgebied Heuvelland het best in aanmerking. De bestaande alluviale bosjes worden er best verbonden door een mozaïek van natte ruigte, graslanden en kleinschalige bosuitbreiding in de beekvalleien en ter hoogte van bronzones. Kleinere oppervlaktes aan bosuitbreiding zijn daarbovenop noodzakelijk ter hoogte van de Gasthuisbossen BE2500003-9 en het Polygoonbos BE2500003-10. Dit gaat in het totaal om 39ha als richtwaarde voor bosuitbreiding, waarvan het Heuvelland voor de realisatie van een grote aaneengesloten kern moet zorgen, o.a. met het oog op de habitattypische soort Vuursalamander. In het bijzonder dient aandacht besteed te worden aan lokale bosuitbreiding van het subtype bronbos in het deelgebied Heuvelland. Het gaat hier echter wel slechts om een kleine fractie (enkele hectares) van de bosuitbreiding met 33 ha als richtwaarde voor het habitattype 91E0.

3. Het degelijk bufferen van de kernen en het verbinden van deze grote kernen met kleinere kernen die satellietpopulaties vormen.

Dit is een algemene doelstelling die voor de kleinere boskernen binnen de verschillende deelgebieden voorgesteld wordt. Veel kleine boskernen in de deelgebieden voldoen niet aan het MSA en zijn bovendien vaak in een erg intensief agrarisch gebied gelegen zijn, en zijn dus slecht gebufferd. Hierdoor is het verdwijnen van habitattypische bossoorten in deze kernen een reëel gevaar. Door deze kernen, die vaak kleine en kwetsbare satellietpopulaties van habitattypische soorten bevatten, met de grotere bossen te verbinden, kan de kans op het lokaal uitsterven sterk worden gereduceerd. Dit gaat vnl. om verbindingen via kleinschalige landschappelijke elementen zoals hagen en houtkanten, aangevuld met kleinschalige bosuitbreiding. Kleinschalige bosuitbreidingen worden voorgesteld in de deelgebieden Galgebossen en Polygoonbos. Daarnaast hebben ook bossen die geïsoleerd gelegen zijn in

landbouwgebied, zoals het Helleketelbos en de Sixtusbossen nood aan buffering om lange termijn garanties voor het overleven van de habitattypische soorten te kunnen garanderen. In totaal gaat het hier om een bosuitbreiding met 80 ha als richtwaarde.

Bocagelandschap

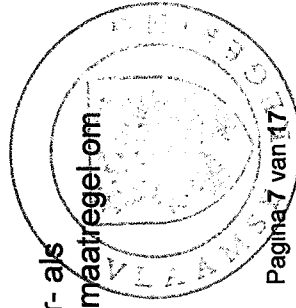
Het SBZ-H West-Vlaams Heuvelland is zeer belangrijk voor instandhouding van de Kamsalamander in Vlaanderen, gelet op de belangrijke (relict)populaties die er voorkomen. Bovendien is instandhouding van de Kamsalamander cruciaal voor het behoud van het areaal van de soort in Vlaanderen. Het voornaamste knelpunt voor de soort is dat de populaties geïsoleerd zijn, vaak ook buiten SBZ-H. Migratie tussen de deelgebieden en populaties van de soort en uitwisseling van genetische is noodzakelijk, maar momenteel onmogelijk door het ontbreken van geschikte migratieroutes onder de vorm van KLE's. Op basis van voorgaande wordt voor de Kamsalamander een goede actuele staat van instandhouding vooropgesteld. Dit houdt in dat er 2 kernpopulaties en enkele satellietpopulaties van de soort in het SBZ-H aanwezig zouden moeten zijn. De kernpopulaties dienen best gerealiseerd te worden in de gebieden die actueel reeds een goede populatie van de soort herbergen of gebieden met goede potenties, zowel wat betreft het creëren of herstellen van voldoende water- als voldoende landhabitat.

De meest geschikte deelgebieden voor het uitbouwen van een kernpopulatie zijn in dat opzicht:

1. het deelgebied Heuvelland, vanwege het gevarieerde landschap, met nog relatief veel KLE's
2. het deelgebied Palingbeek-Vierlingen-Gasthuisbossen, vanwege het gevarieerde landschap en de aanwezige populatie, zowel binnen als net buiten het SBZ-H;
3. de Galgebossen, vanwege de goede populatie die er aanwezig is.

Vanwege de beperkte beschikbare ruimte binnen SBZ-H in het deelgebied Galgebossen wordt voorgesteld dit deelgebied te weerhouden voor de uitbouw van een satellietpopulatie en het Heuvelland en Palingbeek-Vierlingen-Gasthuisbossen te weerhouden voor de uitbouw van de kernpopulaties van Kamsalamander.

Voor het uitbouwen van de kernpopulaties van Kamsalamander in deze deelgebieden dient een netwerk van zowel water- als landhabitat aanwezig te zijn. De uitbreiding en het herstel van het bocagelandschap is in dat opzicht de meest geschikte maatregel om

de instandhouding van de soort te verzekeren. Het bocagelandschap is een halfopen landschap met wei-, hooiland en akkers afgewisseld met veel KLE's (houtkanten, struweel, poelen, etc.).

In het deelgebied Heuvelland komt dergelijk landschap nog voor, hoewel het onder druk staat: veel KLE's zijn verdwenen en een groot aandeel van de graslanden zijn omgezet naar akker. Het Heuvelland is potentieel wel het meest geschikte gebied om het bocagelandschap te herstellen. Dit deelgebied biedt de meeste ruimte voor het herstel van dergelijk landschap binnen SBZ-H. Het aandeel actieve landbouw is wel het hoogst in dit gebied, maar herstel van het bocagelandschap sluit landbouwactiviteit niet uit. In feite is het zelfs een agrarisch landschap, of althans een landschap ontstaan uit landbouwpraktijken.

In het deelgebied Palingbeek-Vierlingen-Gasthuisbossen is er weliswaar minder ruimte voor het uitbouwen van het bocagelandschap. De uitbouw ervan moet er op kleinere schaal gezien worden, als verbinding tussen de boscomplexen. In deze optiek moet hier eerder gewerkt worden richting wastine landschap. Een wastine bestaat uit een vlekkenpatroon van weide met vaak doornig struweel zoals meidoorn, sleedoorn en hondsroos. Binnen de struwelen kunnen zich weer bomen vestigen, omdat ze er tegen begrazing beschermd zijn.

Het bocagelandschap is bovendien niet enkel van essentieel belang als landhabitat en foerageergebied voor de Kamsalamander, maar biedt ook garanties voor de instandhouding op lange termijn van verschillende bijlagesoorten, waaronder:

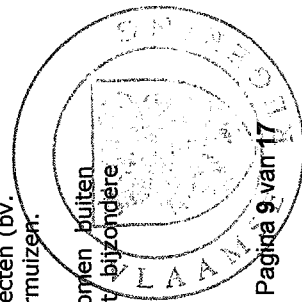
- de Wespandief, het bocagelandschap vormt een geschikt mozaïeklandschap als foerageerhabitat voor deze soort;
- de vleermuissoorten van de categorie 2 (zie 5.3.12), het bocagelandschap is geschikt foerageergebied voor deze soorten en de vleermuissoorten van categorie 1 en 2,
- het bocagelandschap als verbindingsgebied tussen slaappleaats en foerageergebied;

Het herstel van dit type landschap verzekert eveneens de instandhouding van verschillende Rode Lijst soorten: Sleedoornpage, Geelgors, Hazelworm, etc.

Voor de uitbouw van de satellietpopulaties van Kamsalamander dient de aandacht te gaan naar de kleinere deelgebieden die een populatie binnen of net buiten het SBZ-H herbergen. Hierbij denken we aan het Helleketelbos, de Galgebossen en de Breemeersen. In deze deelgebieden ligt de focus vooral op de uitbreiding van het land- en waterhabitat onder de vorm van kleine landschapselementen en op de verbinding van het SBZ-H met de kleine populaties net buiten dit SBZ-H, eveneens onder de vorm van kleine landschapselementen.

I.2. Doel per soort en habitat:

		<i>populatie</i> doelstelling		<i>kw</i> aliteitseisen aan de leefgebieden	
<i>Soort</i>	<i>doel</i>	<i>doel</i>	<i>toelichting</i>	<i>doel</i>	<i>toelichting</i>
Kamsalamander	↑	Actuele <i>populatie</i> : onvoldoende gekend	<p><i>Doelstelling</i></p> <p>In deelgebieden met de beste potenties, of met actueel reeds een robuuste populatie, nl. Heuvelland BE2500003-1, Sixtusbossen BE2500003-3, de Galgebossen BE2500003-4, de Palingbeek en Vierlingen BE2500003-8 en Breemeersen BE2500003-11, dient de goede staat van instandhouding, nl. een populatie van > 50 adulten nagestreefd te worden. Mits de aanleg van een reeks poelen is dit ook mogelijk in het deelgebied Breemeersen BE2500003-11 (op helling). In deelgebied BE2500003-2 Helleketelbos wordt een kleinere populatie van minimaal 20 adulten vooropgesteld.</p>	↑	In nagenoeg alle deelgebieden moet vooral de kwaliteit van het <i>waterhabitat</i> verbeterd worden. <i>Verbindingselementen</i> (KLE's) tussen de populaties moeten aanzienlijk uitgebreid worden om verdere kolonisatie te verbeteren en uitwisseling van genetische informatie te bevorderen.
Bittervoorn	= (↑)	Actuele <i>populatie</i> : onvoldoende gekend		↑	Verbetering waterkwaliteit van potentieel leefgebied (traagstromende wateren) en toename van waterplantenvegetatie.
Rosse vleermuis Watervleermuis Ruige dwergvleermuis	=	Actuele <i>populatie</i> : onvoldoende gekend	<p><i>Doelstelling</i></p> <p>Voor deze soort wordt het behoud van de huidige populatie, met een evt. toename, vooropgesteld.</p>	↑	Beheer van bossen (en evt. oudere bomen buiten bosverband zoals dreven, parken) met bijzondere aandacht voor het behouden van bomen (ook exoten) met holten en scheuren die als kolonieverblijfplaats of overwinteringsplaats van vleermuizen kunnen dienen.
Franjestaart Gewone grootoorvleermuis	↑	Actuele <i>populatie</i> : onvoldoende gekend		↑	Verbeteren van connectiviteit tussen de bestaande bosgebieden en waterrijke jachtzones. Actief biologisch beheer van de grotere waterpartijen met het oog op de toename van waterinsecten (bv. haften), het voedsel van deze groep vleermuizen.
				↑	Beheer van bossen (en evt. oudere bomen buiten bosverband zoals dreven, parken) met <i>bijzondere</i>

populatie

doel

Soort

Baard/Brandts vleermuis

doel

Doelstelling

Voor deze soorten wordt gestreefd naar een uitbreiding van de bestaande populaties door verbetering van de kwaliteit van de bestaande bossen en verbeteren van de connectiviteit tussen deze gebieden.

doel

aandacht voor het behouden van bomen (ook exoten) met holten en scheuren die als kolonieverblijfplaats of overwinteringsplaats van vleermuizen kunnen dienen.

Verdere evolutie naar meer structureerrijke oude bossen zal de geschiktheid als jachtbiotoop doen toenemen.

Bocagelandschappen en wastines zijn rijk aan ongewervelden en landschapsstructuur. Dergelijke zones met veel KLE's kunnen in de buurt van verblijfplaatsen worden versterkt.

Verbeteren van connectiviteit tussen de bestaande bosgebieden.

Gewone dwergvleermuis
Laatvlieger

=

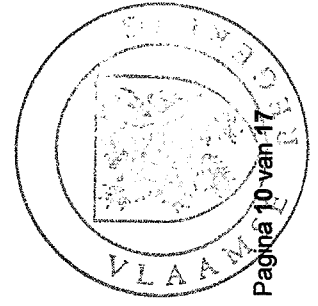
Actuele populatie: onvoldoende gekend

Doelstelling

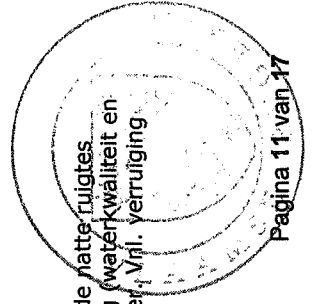
Voor deze vleermuissoorten wordt gestreefd naar het behoud van de actuele populatie.

=

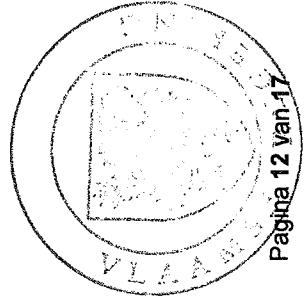
Behoud van de bestaande kwaliteit van de leefgebieden, behoud van connectiviteit tussen de gebieden.

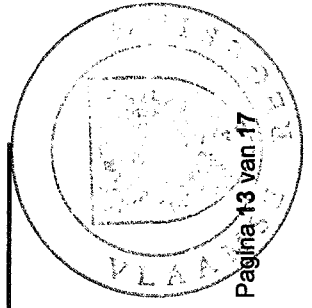
Habitattype	Oppervlakte	doel	Toelichting	doel	toelichting
3150 Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type Magnopotamion of Hydrocharition		= (↑)	<u>Actuele oppervlakte:</u> 3,2 ha <u>Doelstelling</u> Behoud van de actuele habitatvlekken.	↑	Waterkwaliteitsverbetering om te komen tot een vollediger ecosysteem met meer habitattypische soorten. Daling van de eutrofiëeringsgraad, door o.a. vrijstellen van de poelen (m.b.t. bladval) en slibruiming.
4010 Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix		= (↑)	<u>Actuele oppervlakte:</u> 0,1 ha <u>Doelstelling</u> Behoud actuele vegetatie. Goede potenties zijn slechts zeer lokaal aanwezig in deelgebied Polygoonbos BE2500003-10, waar de recente vestiging van ronde zonnedauw dit bevestigt.	= (↑)	Optimale kwaliteitsverbetering is enkel mogelijk als maatregelen genomen worden om de hoge nutriëntenaanrijking via o.a. N-depositie te drukken. Actief beheer is nodig om heide te behouden.
4030 Droge Europese heide		= (↑)	<u>Actuele oppervlakte:</u> 0,5 ha <u>Doelstelling</u> Behoud actuele vegetaties. Goede potenties zijn slechts zeer lokaal aanwezig in deelgebied BE2500003-10.	= (↑)	Optimale kwaliteitsverbetering is enkel mogelijk als maatregelen genomen worden om de hoge nutriëntenaanrijking via o.a. N-depositie te drukken. Actief beheer is nodig om heide te behouden.
6230* Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)		↑	<u>Actuele oppervlakte:</u> 1,0 ha <u>Doelstelling</u> Behoud en versterking vanuit bestaande kernen van heischraal grasland en/of droge heide. Voor de versterking moet gekeken worden naar de deelgebieden met goede potenties nl. BE2500003-1, BE2500003-8, BE2500003-9 en BE2500003-10. Doelstelling is toename van de oppervlakte heischraal grasland tot 6 ha (in complex met natte en droge heide).	↑	Gelet op de hoge nutriëntenaanrijking via o.a. N-depositie is intensief beheer nodig. In een aantal gebieden is kwaliteitsverbetering nodig, vnl. wat betreft de habitatstructuur en de bedekking met sleutelsoorten.
6410 Grasland met Molinia op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (Eu-Molinion)		= (↑)	<u>Actuele oppervlakte:</u> 0,1 ha <u>Doelstelling</u> Behoud actuele vegetatie met lokale uitbreiding waar mogelijk.	= (↑)	Specifieke habitatvereisten zoals voldoende basenrijke kwel, waterhuishouding (kwaliteit en kwantiteit) en aangepast beheer zijn basisvereisten voor de verdere ontwikkeling en instandhouding van het habitattypen. Potenties zijn beperkt door sterke voedselaanrijking in het SBZ-H.
6430 Voedselrijke zoomvormende ruitgen van het laagland, en van de montane		↑	<u>Actuele oppervlakte:</u> 5 ha <u>Doelstelling</u>	↑	Kwaliteitsverbetering van bestaande natte ruitgen door aangepaste waterhuishouding (waterkwaliteit en waterkwantiteit) en geschikt beheer (Vnl. verruiging

Habitatype	Oppervlakte	doelstelling	doel	Toelichting	toelichting
en alpiene zones				Behoud van de aanwezige ruigtes, vnl. in beekvalleien in mozaiek met dotterhoiland en broekbos. Doel is de toename van natte ruigte en mantel-zoomvegetaties tot 15 ha.	en vergrassing zijn knelpunten. Verschillende percelen waar actueel natte ruigte voorkomt zijn ontstaan uit graslanden die spontaan verbosten i.f.v. bosuitbreiding, vnl. in deelgebied BE2500003-1. Deze percelen zullen verder evolueren naar boshabitats. Voldoende aandacht voor behoud op lange termijn van natte ruigte en mantel-zoomvegetaties is vereist.
6510 Laaggelegen schraal hooiland (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>).	↑		Actuele oppervlakte: 4,2 ha	Doelstelling Toename met 6 ha naar 10 ha, in deelgebied BE2500003-11 Breemeersen, waar actueel nog een relatief groot oppervlak van het habitatype voorkomt, weliswaar slecht ontwikkeld.	↑ Kwaliteitsverbetering actueel habitatype is vereist, vnl. de habitatstructuur is onvoldoende ontwikkeld en verruiging is aanwezig. Een goed ontwikkelde habitatstructuur is o.a. vereist voor de habitatypische broedvogels Patrijs, Veldleeuwrik en Graspieper.
9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met <i>Ilex</i> en soms ook <i>Taxus</i> in de ondergroei (<i>Quercion robur-petraee</i> of <i>Illici-Fagenion</i>)	↑		Actuele oppervlakte: 441,1 ha	Doelstelling: toename met 218 ha naar 659 ha, met als richtwaarde voor bosuitbreiding 134 ha. Door omvorming van naaldbos en de evolutie van jonge bosaanplanten zal de oppervlakte toenemen, vnl. in de Gasthuisbossen BE2500003-9 en het Polygoonbos BE2500003-10. De realisatie van 2 boshabitakernen waarin het type 9120 voorkomt wordt beoogd. Hiervoor komen de deelgebieden Heuvelland BE2500003-1, de Sixtusbossen BE2500003-3 en de Pallingbeek-Vierlingen-Gasthuisbossen BE2500003-8 en BE2500003-9 het best in aanmerking. Aanvullend zijn kleinere bosuitbreidingen wenselijk in onder meer het deelgebied Polygoonbos BE2500003-10. Dit gaat in het totaal om 90 ha als richtwaarde voor bosuitbreiding, die verspreid over twee grote boskernen ingezet worden, en eventueel aangevuld door kleinere bosuitbreidingsinitiatieven in de andere deelgebieden. Kleinschaliger bosuitbreiding rond geïsoleerde boscomplexen. In totaal gaat het hier om een bosuitbreiding met als richtwaarde 44 ha.	↑ Verbetering van de kwaliteit door het toepassen van de Criteria Duurzaam Bosbeheer: geleidelijke omvorming naar inheemse loofhoutbestanden, voorrang geven aan spontane processen met toename van het aandeel dood hout en verhoogde structuurdiversiteit. Voldoende dood hout i.f.v. diverse vleermuissoorten, Zwarte specht. Voldoende aandacht voor boszomen en open plekken i.f.v. de Kamsalamander, Sleetdoornpage, Kleine ijsvogelvlinder, Keizersmantel, ed.

Habitatype	Oppervlakte	doel Toelichting	kwaliiteitsdoelstelling
9130 Beukenbossen van het type Asperulo-Fagetum	<p>↑ Actuele oppervlakte: 273,2 ha</p> <p>Doelstelling: toename met 302 ha naar 575 ha, met als richtwaarde voor bosuitbreiding 265 ha.</p> <p>Door omvorming van naaldbos en de evolutie van jonge bosaanplanten zal de oppervlakte toenemen, vnl. in Heuvelland BE2500003-1, Helleketelbos BE2500003-2 en Bossen van Wijtschate BE2500003-7.</p> <p>De realisatie van 2 boshabitatkernen waarin het type 9130 voorkomt wordt beoogd. Hiervoor komen de deelgebieden Heuvelland BE2500003-1 en de Sixtusbossen BE2500003-3 het best in aanmerking. Aanvullend zijn kleinere bosuitbreidingen wenselijk in onder meer het deelgebied Helleketelbos BE2500003-2. Dit gaat in het totaal om 190 ha als richtwaarde voor bosuitbreiding, die verspreid over twee grote boskernen ingezet worden, en eventueel aangevuld door kleinere bosuitbreidingsinitiatieven in de andere deelgebieden.</p> <p>Kleinschaliger bosuitbreiding rond geïsoleerde boscomplexen. In totaal gaat het hier om een bosuitbreiding met 75 ha als richtwaarde.</p>	<p>↑</p> <p>Verbetering van de kwaliteit door het toepassen van de Criteria Duurzaam Bosbeheer: geleidelijke omvorming naar inheemse loofhoutbestanden, voorrang geven aan spontane processen met toename van het aandeel dood hout en verhoogde structuurdiversiteit.</p> <p>Voldoende dood hout i.f.v. diverse vleermuissoorten, Zwarte specht.</p> <p>Voldoende aandacht voor boszomen en open plekken i.f.v. de Kamsalamantel, Sleedoornpage, Kleine ijsvogelvinder, Keizersmantel, ed.</p>	
91E0* Alluviale bossen met <i>Alnus glutinosa</i> en <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)	<p>↑ Actuele oppervlakte: 34,5 ha</p> <p>Doelstelling: toename met 42 ha naar 77 ha.</p> <p>Uitbreiding van bestaand alluviaal bos in beekvalleien en ter hoogte van bronzones, in mozaïek met natte ruigte (6430) en dotterbloemgrasland → als richtwaarde voor bosuitbreiding 33 ha. De beste potenties bevinden zich in het deelgebied Heuvelland.</p> <p>Door natuurgericht beheer van bestaand bos kan door omvorming van uitheemse bestanden het habitatype eveneens toenemen (toepassing Criteria Duurzaam Bosbeheer).</p>	<p>↑</p> <p>Verbetering van de kwaliteit door het toepassen van de Criteria Duurzaam Bosbeheer: geleidelijke omvorming naar inheemse loofhoutbestanden, voorrang geven aan spontane processen met toename van het aandeel dood hout.</p> <p>Verbetering van de waterkwaliteit is cruciaal voor een goede ontwikkeling van dit habitatype. Diverse beken zijn sterk vervuild, evenals verschillende bronnen. Verbetering van de waterkwaliteit is ook vereist voor habitatypische soorten Vuursalamander en Bronlibel, die er op dit moment nog niet voorkomen of verdwenen zijn.</p>	

II. Prioriteiten

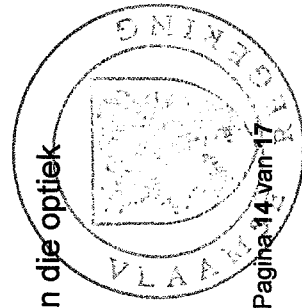
1. De realisatie van meer kwalitatief hoogstaand boshabitat van de types 9120, 9130 en 91E0 door te zorgen voor een betere structuurkwaliteit met voldoende dikke bomen, inheemse soortensamenstelling, dood hout, een goed ontwikkelde struiklaag, bosranden en open plekken. Door het toepassen van een natuurgericht bosbeheer in natuurreservaten, bosreservaten en domeinbossen wordt hieraan tegemoet gekomen. Dit zijn maatregelen die veel van de habitattypische soorten en bijlagesoorten ten goede zal komen, o.a. Wespandief, Zwarte specht, Middelste bonte specht, Kleine ijsvogelvlinder en Keizersmantel. Dit is reeds in veel beheerplannen voorzien voor domeinen in eigendom van ANB of de erkende terreinbeherende verenigingen. Bij andere openbare besturen en privébossen gelegen in VEN zal door toepassen van de Criteria Duurzaam Bosbeheer (CDB), zal de kwaliteit eveneens verbeteren.
2. De realisatie van bijkomend boshabitat van de types 9120, 9130 en 91E0 door omvorming van vnl. naaldbossen, zodat de boskernen in kwaliteit verbeteren en de hoeveelheid boshabitat toeneemt in oppervlakte. In het SBZ-H komen actueel ca. 80 ha naaldhoutbestanden voor, waarvan het merendeel van deze naaldhoutbestanden in bossen beheerd door de Vlaamse overheid. In deze bossen werden maatregelen voorzien die leiden tot bijkomend habitat op termijn. Hiertoe behoren in belangrijke mate het Polygoonbos en het Helleketelbos. Daarbuiten komen tevens andere openbare bossen, o.a. de Gasthuisbossen en de Vierlingen, in aanmerking. Minstens 20 % van de niet inheemse bestanden zal hier tot bijkomend habitat leiden op termijn.
3. De realisatie van 432 ha bijkomend boshabitat van de types 9120, 9130 en 91E0 als richtwaarde voor bosuitbreiding, zodat de boskernen vergroten en beter gebufferd worden.

Deze 3 globale doelen voor het boslandschap worden in de 2 volgende specifieke doelstellingen verder verfijnd.

In het SBZ-H worden 2 grote boshabitatkernen beoogd, die een kernpopulatie van de habitattypische soorten van de bostypes 9120 en 9130 bevatten. Voor beide types samen wordt de realisatie van *twee kwaliteitsvolle boskernen* van elk ongeveer 300 ha nagestreefd door kwaliteitsverbetering, omvorming en bosuitbreiding.

Deze boshabitatkernen worden best gerealiseerd ter hoogte van reeds bestaande grote of goed ontwikkelde boskernen. In die optiek zijn de zones die aanmerking komen voor het realiseren van deze 2 boshabitatkernen:

- Sixtusbossen

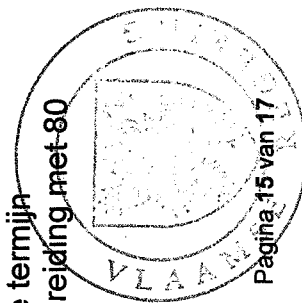
- Kemmelberg-Monteberg-Rodeberg
- Palingbeek-Vierlingen-Gashuisbossen

Met het realiseren van deze grote boshabitatkernen worden lange termijngaranties beoogd voor een stabiele populatie van onder meer de bijlagesoorten Zwarte Specht, Wespandief en Middelste Bonte Specht maar evenzeer voor tal van andere habitattypische bossoorten (indicatoren van structureerrijke bossen Bosuil, Boomklever, Havik, en Rode Lijstsoorten gebonden aan randen en open plekken zoals Zomertortel, Kleine ijsvogelvinder, Keizersmantel). Deze boshabitatkernen worden daarom ook best via het verbinden van de bestaande bossen met kleine landschapselementen en kleinschalige bosuitbreiding gerealiseerd.

Dit gaat in het totaal om 280 ha als richtwaarde voor bosuitbreiding, die verspreid over twee grote boskernen ingezet worden, en eventueel aangevuld door kleinere bosuitbreidingsinitiatieven in de andere deelgebieden.

Voor de realisatie van een grote aaneengesloten oppervlakte bos dat een groot aandeel van het type 91E0 bezit, komt het deelgebied Heuvelland het best in aanmerking. De bestaande alluviale bosjes worden er best verbonden door een mozaïek van natte ruigte, graslanden en kleinschalige bosuitbreiding in de beekvalleien en ter hoogte van bronzones. Dit mozaïek kan enerzijds het resultaat zijn van het behoud van de percelering, als een wastineverhaal. Wastine in nattere omstandigheden zal echter meestal leiden tot verbossing van de natste delen omdat de grazers hier te diep in de bodem wegzakken. Kleinere oppervlaktes aan bosuitbreiding zijn daarbovenop noodzakelijk ter hoogte van de Gasthuisbossen BE2500003-9 en het Polygoonbos BE2500003-10. Dit gaat in het totaal om 39 ha als richtwaarde voor bosuitbreiding, waarvan het Heuvelland voor de realisatie van een grote aaneengesloten kern moet zorgen, o.a. met het oog op de habitattypische soort Vuursalamander.

4. Het degelijk bufferen van de kernen en het verbinden van deze grote kernen met kleinere kernen die satellietpopulaties vormen. Dit is een algemene doelstelling die voor de kleinere boskernen binnen de verschillende deelgebieden voorgesteld wordt. Veel kleine boskernen in de deelgebieden voldoen niet aan het MSA en zijn bovendien vaak in een erg intensief agrarisch gebied gelegen zijn, en zijn dus slecht gebufferd. Hierdoor is het verdwijnen van habitattypische bossoorten in deze kernen een reëel gevaar. Door deze kernen, die vaak kleine en kwetsbare satellietpopulaties van habitattypische soorten bevatten, met de grotere bossen te verbinden, kan de kans op het lokaal uitsterven sterk worden gereduceerd. Dit gaat vnl. om verbindingen via kleinschalige landschappelijke elementen zoals hagen en houtkanten, aangevuld met kleinschalige bosuitbreiding. Kleinschalige bosuitbreidingen worden voorgesteld in de deelgebieden Galgebossen en Polygoonbos. Daarnaast hebben ook bossen die geïsoleerd gelegen zijn in landbouwgebied, zoals het Helleketelbos en de Sixtusbossen nood aan buffering om lange termijn garanties voor het overleven van de habitattypische soorten te kunnen garanderen. In totaal gaat het om een bosuitbreiding met 80 ha als richtwaarde.

5. Uitbreiding bocagelandschap i.f.v. Kamsalamander en vleermuissoorten

Met het oog op het duurzaam behoud van de Kamsalamander in het SBZ-H worden enkele kernpopulaties, die in verbinding staan met satellietpopulaties, beoogd. Voor het uitbouwen van de kernpopulaties van Kamsalamander dient een netwerk van zowel water- als landhabitat aanwezig te zijn. De uitbreiding en het *herstel van het bocagelandschap* is in dat opzicht de meest geschikte maatregel om de kernpopulaties en de verbindingen tussen de populaties te realiseren. Het bocagelandschap is een halfopen landschap met wei-, hooiland en akkers afgewisseld met veel KLE's (houtkanten, struweel, poelen, etc.). Het deelgebied Heuvelland is potentieel het meest geschikte gebied om het bocagelandschap te herstellen. Dergelijk landschap komt er nog voor, hoewel het onder druk staat. De mogelijkheden voor samenwerking met o.a. landbouwers, bijvoorbeeld voor het onderhoud van het leefgebied, moeten hierbij onderzocht worden. Een tweede deelgebied dat zich leent tot de uitbouw van een bocagelandschap is Palingbeek-Vierlingen-Gasthuisbossen. Hier is er weliswaar minder ruimte en het herstel van het bocagelandschap moet op kleinere schaal gezien worden, als verbinding tussen de Kamsalamanderpopulaties binnen en buiten SBZ-H.

Het bocagelandschap is verder van essentieel belang:

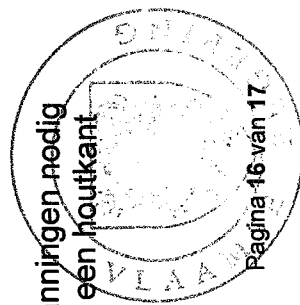
- als foerageergebied voor de Wespendief;
- als foerageergebied voor de vleermuissoorten van de categorie 2;
- als verbindingsgebied tussen slaappleats en foerageergebied voor de vleermuissoorten van categorie 1 en 2;

Het herstel van het bocagelandschap verzekert bovendien de instandhouding van verschillende Rode Lijst soorten: Sleedoornpage, Geelgors, Hazelworm, etc.

6. Verbetering waterkwaliteit beken en bronnen

De duurzame instandhouding van een aantal beekbegeleidende en brongebonden habitattypes is sterk afhankelijk van een goede waterkwaliteit. Verschillende beken in het gebied zijn vervuild en te voedselrijk. De kwaliteit van de Hellebeek is de laatste jaren verbeterd dankzij de aanleg van een collector die het huishoudelijk afvalwater van de deelgemeenten Loker en Westouter (Rodeberg) opvangt en leidt naar een waterzuiveringsstation. Verschillende puntlozingen zorgen echter nog voor vervuiling van verscheidene beken in het gebied. Erosiemateriaal van akkers (Kemmel- en Monteberg) en meststoffen komen nog te vaak in beken terecht.

Inspanningen zijn nodig om het probleem van puntlozingen te verhelpen. Wat betreft erosie op heuvelflanken zijn inspanningen nodig om te voorkomen dat erosiemateriaal in de beken terecht komt. Sediment-ophoudende bufferstroken van grasland met een houtkant

op de beekoevers zou de situatie veel verbeteren. Erosiegevoelige akkerpercelen uit productie nemen en overschakelen naar grasland of bebossing kan eveneens.

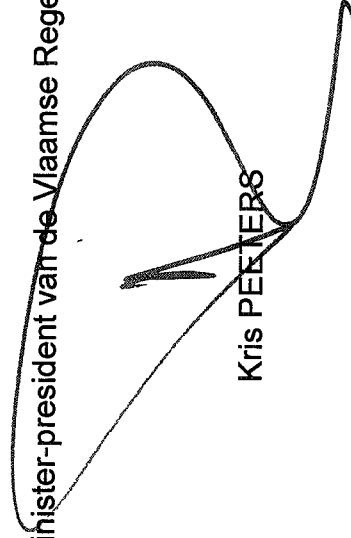
7. Soortbeschermingsprogramma voor de kamsalamander en vleermuizen

Er wordt een soortbeschermingsprogramma opgemaakt voor de kamsalamander en vleermuizen met daarin een aanpak voor de realisatie van de ecologische verbindingen in functie van de Kamsalamander en vleermuizen zoals beschreven in de motiveringsnota in bijlage aan het onderbouwende rapport..

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2500003 West-Vlaams Heuvelland' en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

Eensluitend afschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Joke SCHAUVLIEGE

